

Delårsrapport

Värmlands läns Kalkningsförbund

2016-01-01 – 2016-08-31

Vy över kalkbåtar från luften. Detta är Nordsjön, NO om Ekshärad på östra sidan om Klarälven. Ett tillfälle där både båt och helikopter kalkade med 6 km mellan varandra.

Förvaltningsberättelse för Värmlands läns Kalkningsförbund för januari – augusti 2016

Bakgrund

Kalkning är ett av verktygen för att uppnå det nationella miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag”. Den ska därmed ge förutsättningar för biologisk mångfald och uthålligt nyttjande av sjöar och vattendrag.

Naturvårdsverket har redovisat en nationell plan för kalkning för perioden 2011 – 2015. I den gjorde Naturvårdsverket bedömningen att det försurande nedfallet över Sverige har minskat, vilket lett till en återhämtning i många tidigare försurade vatten. Kalkningsinsatserna har därmed kunnat minskas med ca 40 % jämfört med början på 2000-talet.

Någon ny nationell plan för kalkning har inte tagits fram av Havs och Vattenmyndigheten. Den information som föreligger är att det heller inte kommer att ske framöver. Man fortsätter att följa den som finns med smärre uppdateringar.

Havs- och vattenmyndigheten har sedan 1 juli 2011 det centrala ansvaret för kalkningsverksamheten.

Som grund för Kalkningsförbundets arbete finns den åtgärdsplan som Länsstyrelsen Värmland fastställt, och som är underlag för den årligen utarbetade kalkningsplanen.

Kalkningen följs upp med vattenprovtagning under högflöden vår och höst, då förhållandena normalt är som sämst, samt bottenfaunaundersökningar, elprovfisken och kiselalgsundersökningar med längre intervall.

Direktionen och presidiet

Direktionen har haft 1 sammanträden, 2016-04-01. Presidiet har haft 3 sammanträden under perioden. 2016-03-18, 2016-05-27 samt 2016-08-25. Det sista presidiet var det direktionsmöte som föregår höstmötet i början av september. I år genomfördes den 2016-09-08

Upphandling, avtal mm

Under perioden mellan 2016-01-01 t.o.m. 2016-08-31 har ingen upphandling genomförts.

Spridningsavtal: Avtalet mellan Värmlands Läns Kalkningsförbund och SMA Mineral Logistik & Entreprenad AB började gälla fr.o.m. 2016-07-01.

Tillsynsuppdraget: Från början var det meningen att avtalet med Samhall skulle upphöra 2016-06-30. Det var så budgeterat för 2016. Men efter diskussioner med Länsstyrelsen Värmland kom vi fram till att det inte var någon bra lösning. Orsaken är att med de åtgärder som nu är genomförda så är det framöver mest småreparationer som behöver göras. Den kompetensen har den person som via Samhall har uppdraget. Både på el och vanlig reparation. Samt att han har en mångårig kompetens kring doserarna. Både Kalkningsförbundet och Länsstyrelsen ansåg att den kompetensen är för värdefull för att göra sig av med.

Löneavtal för förvaltningschefen: Vid presidiet 2016-05-27 så fastställdes en modell för lönejustering. Den går ut på att Kalkningsförbundet följer den snittjustering som följer av 'Genomsnittlig månadslön för månadsavlönad i kommunal sektor'. Justeringen sker årligen med justeringsmånad mars. Ett tak är satt till max 3%.

Kalkningsverksamheten

Tilldelningen av statsbidrag blev för år 2016, **20 593 tkr**. 85 % av den summan har erhållits. Resterande 15 % utbetalas när årets kalkning slutredovisas.

Kalkningsförbundet erhöll även ett extra statsbidrag på **1 465 tkr**. Den var uppdelad i 3 delar.

Flytt av doserare: Avsatt **900 tkr**

Säkerhetsarbeten: **120 tkr**

Täckande av förutbetalade kostnader för reparationer 2015: **445 tkr** (En del i det minusresultat på 864 tkr som finns med vid ingången till kalkningsåret 2016)

Då det blev klart att kostnaderna via den nya upphandlingen skulle öka med ca 25 % så var det i slutet av 2015 och början av 2016 intensiva diskussioner med Havs och Vattenmyndigheten om att kostnaderna behövde kompenseras eftersom tilldelningen för 2016 skulle utgå från kostnaderna 2015.

Kalkningsförbundets direktions skrev ett brev till Havs och Vattenmyndigheten där alla kommunernas företrädare skrev under. Kalkningsförbundet begärde också en träff som blev av den 18 februari 2016.

Något formellt beslut om kompensation kom aldrig vilket medförde att kalkningsplanerna fick revideras. Det har inneburit bl.a. att ganska många åtgärdsområden har fått neddragningar. I något område har sjö och våtmarkskalkning lagts vilande och där så gått har man ökat den planerade kalkningen via doserare.

Det har dock varit en positiv diskussion med Havs och Vattenmyndigheten som sagt sig ändå ta till sig de synpunkter som framkommit. En annan positiv slutsats är att Kalkningsförbundet, tillsammans med Länsstyrelsen Värmland, lagt fokus på att verkligen genomföra kalkningsinsatserna inom våra 12 medlemskommuner. Så devisen om 'att inget ont som inte har något gott med sig' gäller även denna gång.

Doserarna

I början av året genomfördes de sista planerade säkerhetsarbetena på doserarna. Likaså så revs en doserare som stod vid Berttjärnsbäcken. Detta då den inte fungerade rent mekaniskt, men också för att den inte var optimalt placerad. En renovering skulle bli allt för kostsam vilket medförde att en flytt heller inte var aktuell.

Tre doserare har lagts vilande tills en eventuell flytt av dem kan bli aktuell. Dessa är doserarna vid

1: Väjen

2: Blacktjärn

3: Hännikobäcken

Av dessa är den vid Blacktjärn mest aktuell för en flytt. Placeringen skulle då bli i Havån, NO om Sysseleback.

I övrigt så fungerar doserarna som de ska och det nya övervakningssystemet har verkligen underlättat tillsynen och styrningen av dessa.

Till detta kan också tilläggas att vattenprovtagningen som är kopplad till doserarna har förändrats till att tas 6 ggr/år före doserarna samt 12 ggr/år i de målpunkter som är kopplade till doserarna.

Tillsammans med övervakningssystemet kan vi nu bättre anpassa doseringen efter det flöde och det behov som finns.

Spridning med båt och helikopter

Även i år startade spridningen med **båt** tidigare än 1 juli. Inriktningen var ett antal sjöar med över 100 ton i givan samt där man vet att omsättningstiden är lång. **Hkp**-kalkningen startade ungefär som förra året, i mitten av juli.

Arbetet med informationsbiten har fortsatt med att lägga ut vart kalkningen sker minst dagen innan. Detta sker via Facebook samt hemsidan. Likaså skickas det mail till kommunerna samt till turistbyråer. Precis som förra året valde vi med detta sätt att inte annonsera i tidningarna. Detta medför en besparing på ca 12 000 kr. Med nu ca 190 följare på vår Facebook-sida, samt att även kommunerna delvis lägger ut info på deras hemsidor, är vår övertygelse att en bra information till allmänheten uppnås ändå.

T.o.m. 31/8 har följande mängder spridits:

Båt: 3 094 ton

HKP: 8 600 ton (3 dagar in i september så blev allt färdigspritt. Totalt 9 258 ton för säsongen 2016)

När det gäller **HKP-spridningen** så kan två händelser.

1. I slutet av Juli fickförvaltningschefen ett telesamtal där det framkom att en sjö norr om Likenäs, Norra Liksjön, var i princip tömd på vatten. Orsaken var att den damm som finns i utloppet hade öppnats. Efter en del undersökningar framkom det att det var Fortum som gjort detta utifrån, enligt dem, ett beslut från Länsstyrelsen. Om detta finns det delade meningar som Kalkningsförbundet nu följer. Efter överläggningar med Länsstyrelsens kalkhandläggare och även fältbesök så beslutades att den planerade kalkningen på intilliggande våtmarker skulle genomföras. Dock skall en översyn till säsongen 2017 genomföras över hur en fortsatt öppen damm och därmed lågt vattenstånd påverkar motiv samt lämplighet att kalka myrmarkerna.
2. Någon form av rekord slogs av HKP-gänget under en vecka i slutet av juli. Då spred man ca **2 300 ton** på en 7-dagarsperiod. Orsaken var att deras system med 1 helikopter och 2 s.k. konvertera inte hade några stillestånd. Milt sagt imponerande.

För **båttreprenören** har det varit en uppstart där de, som tidigare skrivits, startat spridningen något tidigare än 1 juli. Det har skett i samförstånd med även Eda/Årjäng, Länsstyrelsen Dalarna samt Länsstyrelsen i Värmland. De har haft lite strul med båtar som gjort att de inte fått det riktiga flytet i arbetet. Fr.o.m. 15 augusti har de haft ett uppehåll i spridningen inom VLK,s område för en s.k. Norrlandsturné. De beräknades återkomma i mitten av september.

Vattenprovtagning

Våren har varit en prövningens tid vad gäller vattenprovtagning vid höga flöden. Detta då vi inte hade någon direkt vårflod. Det enda tillfället med riktigt högt flöde var i slutet av maj/början av juni. Under sommaren har heller inga höga flöden setts. Likaså var augusti väldigt torrt. Det fanns ett tillfälle i början/mitten av augusti. Det som då skulle ha medfört att man tog proverna var att försöka pricka ett uppåtgående flöde efter en lång torrperiod. Efter överläggningar med Länsstyrelsen så kom vi fram till att de flödena inte skulle räcka till samt att de mycket snabbt skulle gå över och därmed inte hinna få ett bra provresultat. Vi valde att avvakta för att lägga krutet på höstens provtagningar. De prov som tagits, doserarprover samt intensivprover har visat på höga pH-värden. En följd av, egentligen två faktorer. Den ena är att vi kalkat med båt och helikopter i närliggande områden till de vattendrag som också har doserare. Sedan också att de låga vattennivåerna leder till förhöjda pH-värden i sig själv.

Om det extrema vädret i form av lite nederbörd fortsätter är det vanskligt att dra förhastade slutsatser som gör att man eventuellt tror sig kunna dra ner på givorna.

Sammanfattning

Kalkspridning med Hkp och båt fungera, trots båtspridningens mindre problem, väl.

Vattenprovtagningen har inte riktigt kunnat ta de nödvändiga proven för att säkerställa bra analysunderlag för kommande planeringar av kalkningarna.

Doserarna har körts i den omfattningen som har behövts utifrån det kalkbehov som varit. Det i sin tur har inneburit att vi t.o.m. 31/8 endast inhandlat kalk för **255 000 kr**. Det beror på synnerligen låga vattenflöden under de 8 månader som säsongen pågått.

I slutet av juni meddelades från Länsstyrelsen Värmland att en av kalkhandläggarna skulle sluta fr.o.m. 1:a augusti. Rekryteringen startade ganska omgående men förutsättningarna att någon ny skulle hinna anställas innan årsskiftet bedömdes vara små.

Finansiell analys

Delårsbokslutet baseras på redovisningen per 2016-08-31

Periodens resultat

Periodens resultat uppgår till **-711 tkr**. Intäkterna uppgår till **15 827 tkr** och utgörs av bidrag och medlemsavgifter. Driftbidragen har periodiserats linjärt för att möta de kostnader som hittills har lagts ned på kalkningsverksamheten i år.

Kostnadsbildningen är inte linjär över året då merparten av kalkningen sker under sommarmånaderna. Detta är orsaken till det negativa resultatet för perioden.

Finansiering och Investeringar

Behållningen av likvida medel uppgår per 2016-08-31 till **14 429 tkr**. Den första delen av årets driftsbidrag från Länsstyrelsen **17 504 tkr** betalades ut i juli

(Siffror fylls när dessa är kontrollerade och klara. Gärna med hjälp av revisorerna)

Resultatprognos för 2016

Bedömning är att förbundet kommer att visa ett något bättre resultat än ett 0-resultat för 2016.

Det prognostiserade resultatet innebär att förbundet kommer att uppfylla balanskravet för året. Prognosen innebär även att fjolårets underskott kommer att kunna hanteras utifrån det krav om balansering inom 3 år.

Ekonomisk sammanställning

Nedan redovisas förbundets resultat- och balansräkning med efterföljande tilläggsupplysningar. Samtliga belopp anges i tkr.

(Kopieras in när den är klar.)

Värmlands läns Kalkningsförbund
Org nr 222000-1404